

**Erik Kristian
Abrahamsen**

**FLÅDESTATION
GRØNNEDAL**

**- et grønlandsk paradis oplevet
vinter, forår og sommer 1964-65**

Kort over Ivittuut Kommune med Grønnedal (Kangilinnguut) og Arsuq Fjord med sydlig afgrænsning til Qoornoq Fjord. Angivelser på grønlandsk og dansk.

Erik Kristian Abrahamsen

”Flådestation Grønnedal – et grønlandsk paradis oplevet vinter, forår og sommer 1964-65”

Tekst og alle foto: Erik K. Abrahamsen

(c) Copyright 2018 – Forfatteren

1. udgave, 1. oplag

Layout og grafisk tilrettelæggelse/bearbejdelse: Jan Bøgsted

Bogen er sat med Palatino Linotype

Mekanisk, fotografisk, elektronisk eller anden mangfoldiggørelse af denne bog er kun tilladt med forlagets tilladelse eller ifølge overenskomst med Copy-Dan. Undtagelse herfra er enkelte billeder til brug i anmeldelser.

Billede på forsiden:

Grønnedal i snedække. Flådestation Grønnedal med mandskabs- og kantinebebyggelser ud til Arsuk Fjord. Den blå bygning er officersmessen, mens den røde træbygning midt i billedet er admiralens bolig. En officer fra Flyvevåbnet boede med sin hustru i den lange afrundede bolig midt i billedet og som nabo til admiralens røde træbygning. I det fjerne af billedet ses det markante Kugnait Fjeld (blandt de menige kaldt Cognac`en) på 1.418 m og Aftenfjeldene til højre i billedets baggrund. De tilsneede veje er markeret med gule olietønder med rød-hvide stolper

Billede på bagsiden:

Udsigt fra fritidshytten på Morgenfjeld fra toppen af Grønnedal ned mod Flådestation Grønnedal og Arsuk fjord. Flådestationens mandskabsbygninger og kajanlæg kan anes. Billedet er taget i ca. 400 m højde midt om eftermiddagen, hvor vi er ankommet på ski til Grønnedalshytten, som ligger ca. 50 m fra, hvor billedet her er taget. Fra begyndelsen af december står solen så lavt på himlen, at sollysets stråler er borte fra Flådestationens område til frem midt i januar.

Indhold

Forord	5
Auderød	7
Til Grønland	8
Grønnedal	10
Besøg	14
Fritiden	15
Redningspatruljen	17
Ika-fjorden	18
Grønnedalshytten og Bratteklev	19
Første sejltur med "DROGDEN"	22
Tur til Blæseren	25
Strejke	30
Tur med INGOLF	31
Kratpynt og Fox vandfaldet	34
Afskedstur	37
Hjemrejse	39
Efter Grønnedal	41

Forord

Jeg blev student i 1964 og var lige fyldt 19 år, da jeg påbegyndte min værnepligt på Søværnets Ekserserskole i Auderød. Jeg var eventyrlysten og ville væk fra en beskyttet barn- og ungdom. Jeg ville ud at prøve kræfter med mennesker og natur. Jeg ville have ukendte udfordringer.

Og det skal jeg love for, at jeg fik de næste 12 måneder - syv uger i Auderød, tre uger på Flådestation København (Holmen) og 9 måneder på Flådestation Grønnedal.

Gennem 9 måneder - fra november 1964 til august 1965 - oplevede jeg den grønlandske vinter, forår og sommer - ikke alene, men sammen med værnepligtige kammerater på basen - på arbejde, i fritiden og på godt og ondt.

Bogen beskriver de oplevelser og udfordringer, som jeg oplevede, med mennesker og natur ud over det sædvanlige:

På ski, vandring og klatring i fjeldene med riffel, i turbåde gennem fjorde og snævre passager, fiskeri, overnatning i telt og hytter, social fælleskab omkring sport, brætspil og fest og farver i mandsskabsklubben i weekender. Et enestående kammeratskab, en respekt og solidarisk samarbejde på alle militære niveauer og naturoplevelser, der overgår alt, hvad jeg har oplevet i alle lande jeg senere har besøgt.

For mig blev mine ni måneders ophold i Grønnedal et vendepunkt i mit liv. Jeg fik her bekræftet at natur - land, hav, fjord, fjeld, elve, himmel, sne, regn, blæst og frost - er hvad jeg elsker og ikke vil give afkald på - for nogen pris.

Tak til Grønnedal og Grønland for mit livs oplevelse og tak til alle personer jeg mødte på Flådestation Grønnedal og Grønlands Kommando.

Tak til Grønnedalsforeningen og i særdeleshed formand Jan Bøgsted, der gjorde udgivelse af denne bog mulig.

Jeg ønsker dig god fornøjelse med læsningen af mit Grønlandseventyr.

Erik Kristian Abrahamsen

Erik Kristian Abrahamsen

Født 4. august 1945 i Skagen. Her er jeg som orlogsgast. Mit stamnummer i Søværnet var 637701 og mit stationsnummer på Flådestation Grønnedal var 261.

Foto: August 1964 i Søværnets Eksercerskole.

Auderød

Jeg var lykkelig for at skulle til Grønnedal. Allerede før min studentereksamen i juni 1964 besluttede jeg mig for at søge til Grønland. Jeg drømte om en ekstraordinær oplevelse under min værnepligt. En søn af mine forældres venner havde været marinesoldat i Grønnedal 1961-62 – så der ville jeg også op.

Inden rejsen til Grønland kunne starte, skulle jeg gennemgå en rekruttræning på Søværnets eksercerskole i Auderød. Den varede fra 19. august til begyndelsen af oktober 1964. Herefter var jeg udstationeret på Flådestation København på Holmen, for at tage militært kørekort til lastvogn og bus. Den prøve bestod jeg.

Her venter hele min deling på 12 mand ved indgangen til vor kompagnibygning på, at vi kan gå til frokost. Forrest vor sergent i alle 7 uger i Auderød.

I Auderød bestod et kompagni af næsten 100 mand, som boede i en 2-etages bygning. En deling på 12 mand delte et stort soverum med skabe, borde og stole. Hele holdet, der startede i Auderød i den Kgl. Marine den 19. august 1964, bestod af ca. 900 værnepligtige.

Auderød Eksercerskole. Den militære skydebane i september 1964.
Her står jeg som nummer 2 fra højre med 4 af mine soldaterkammerater.

Til Grønland

Så var det endelig blevet tid til afgang mod Grønland.

I slutningen af oktober fløj jeg med et hold marinesoldater på ca. 25 mand med et C-54 propeltransportfly til den amerikanske flybase Keflavik på Island, hvor vi overnattede. Næste morgen fortsatte vi til Narsarsuaq i Sydgrønland. C-54 flyet var en videreudvikling af det kendte DC-4 fly.

Indflyvning med Flyvevåbnets C-54 propelfly til Narsarsuaq Air Base. I billedets top ses en isbræ fra Indlandsisen.

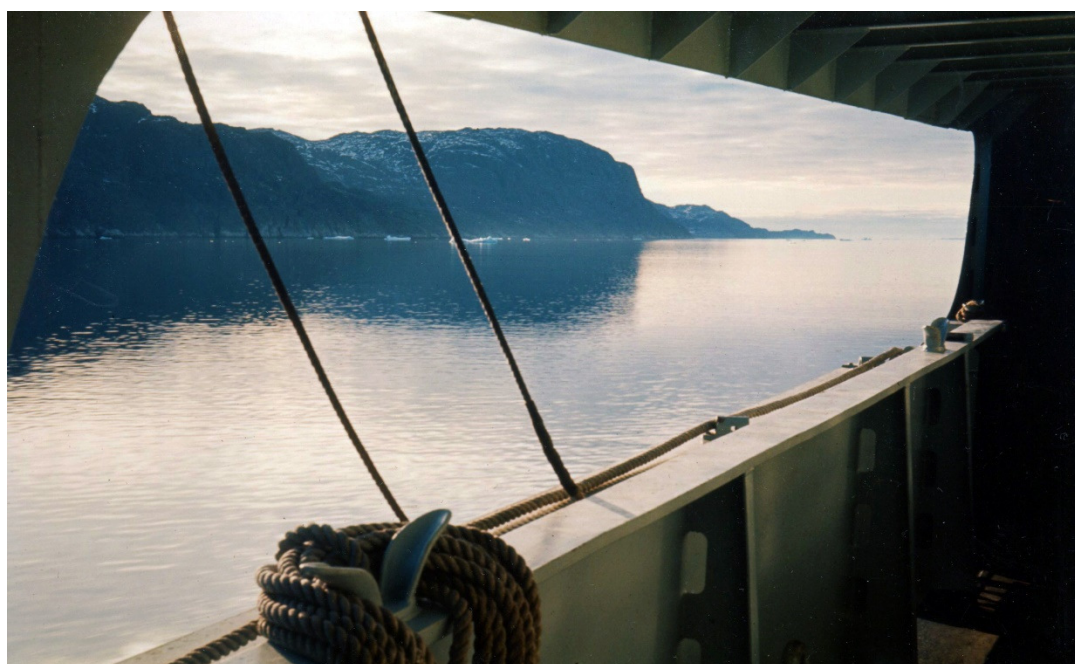

Efter ankomst til Narsarsuaq blev vi transporteret ned til havnen hvor inspektionsskibet "HVIDBJØRNEN" lå. Snart efter sejler vi fra Narsarsuaq mod Flådestation Grønnedal.

Sejladsen foregik indenskærs gennem Bredefjord (Ikersuaq) efter at vi har passeret Narsaq med Kvanefjeldet og derfra udenskærs mod Arsuk Ø.

Dejlig og betagende sejltur mellem isskasser og fjelde.

Ude i det fjerne ses Davidsstrædet, der er det åbne hav mellem Grønland og Canada

Grønnedal

Jeg ankom til Flådestation Grønnedal 1. november 1964 sammen med et hold marinesoldater på 25 - 30 mand. Mere end 90 % var værnepligtige. Vi skulle afløse et hold, der samtidig var sendt hjem til Danmark.

Flådestation Grønnedal med Grønlands Kommando var i 1964 forsyningsbase med havneanlæg og depoter for brændstof, værksteder for reparationer m.m. for alle enheder og aktiviteter under Grønlands Kommando.

Under Grønlands Kommando sorterer kontrol med alle bevægelser på søen af orlogskuttere og inspektionsskibe i de grønlandske farvande herunder hjælpeaktioner, kontrol med fiskeriet, søopmålinger, havisobservationer og rekognosceringer m.m. Grønlands Kommando udøver dansk suverænitetshævdelse over hele det grønlandske sø-, land- og luftterritorium.

Chefen for Grønlands Kommando er øverste chef for alle militære styrker på Grønland herunder dansk personel på baserne i Thule og Søndre Strømfjord.

Grønlands Kommando råder desuden over luftgrupper fra det danske flyvevåben, samt alle hundeslædehold, Siriuspatruljen, fra den danske hær udstationeret i Nordøstgrønland.

To uger efter min ankomst flyttede Grønlands Kommando fra en mindre træbygning til en helt ny moderne bygning, som samlede alle ledende officerer og andet personale for Flådestation Grønnedal, Grønlands Kommando, Flåderadio Grønnedal med Meldecentral og Vejrtjenesten under samme tag. Vejrtjenesten var bemanded med meteorologer fra Flyvevåbnet.

Flådestation Grønnedal er som en lille landsby, der skal have alle funktioner, som en by har, for at fungere. Der er maler, tømrer, automekanikere, elektrikere, maskinister, svejsere, kokke, tjenere, messegaster, kontorfolk og radiotelegrafister. Der er læge og lærere til lilleskolen på stedet samt personale til købmandsbutik, posthus og vaskeri.

Under min tjeneste på Flådestationen bestod besætningen af ca. 150 værnepligtige, sergenter og konstabler samt ca. 20-30 officerer med deres familier, i alt ca. 200-250 personer.

Og så startede ellers mit 9 måneders paradisiske eventyr i den grønlandske vinter, forår og sommer. Sådan var det for mig. Jeg havde søgt frivilligt herop for at aftjene min værnepligt. Sådan var det ikke for alle.

Vel halvdelen af mandskabet i Grønnedal blev "tvunget" herop, da de havde en specialiseret uddannelse, der var nødvendig for Flådestationens drift. For mange af dem var det ofte tungt og ikke noget paradys.

Jeg er et udendørs menneske og elsker at bevæge mig i naturen. Sådan har det været siden jeg var helt lille og er det stadig og måske endnu mere jo ældre jeg bliver.

Udsigt mod Grønnedalen i snedragt. Morgenfjeld rejser sig ca. 600 m længst borte i billedet. Til højre Rypefjeld. Jeg har taget billedet fra Flådestationens officersmesse, hvor to af mine kammerater arbejdede som messegæster. Midt i billedet længst borte ses to mindre boliger. Den ene er lægeboligen. Yderst til højre i billedet ses den ene af de to mandskabsbanjer - frigængerbanjen.

Jeg var tjenstgørende som skriver i Operationsrummet (O-rums skriver) på Grønlands Kommando og i Kommandoens sekretariat. Jeg lavede alt forefaldende arbejde bl.a. ajourføring og opdatering af klassificerede (fortroligt, strengt fortroligt og hemmeligt) informationer, ansvarlig for admiralens og

stabschefens biler altid var køreklare og rengjorte. Herudover deltog jeg i Grønnedal Radiotelegraf Meldecentrals aften- og weekendvagter. Jeg oplevede arbejdet som meget selvstændigt og frit. Jeg havde det som blommen i et æg! Alt skulle bare være i orden – så kunne jeg ellers selv disponere mine arbejdsopgaver.

Udsigt til Grønnedalen med Morgenfjeld i det fjerne og Rypefjeld yderst til højre. Midt i billedet ligger de meniges 2 mandskabs beboelsesbygninger: frigængerbanjen og maskinbanjen. Op mod Grønnedalen går en vej, der er markeret med de gule tønder med 3- 4 m lange rød/hvide træstænger.

Alle mine kolleger og overordnede var enestående. Selvfølgelig var jeg populær:

Jeg var jo ham som serverede kaffe 2 gange daglig kl. 10 og kl. 14 til hele Kommandoens personale! Det giver kredit!! 9 måneder i træk!

Kl. 9 var der hver morgen morgenmøde i Operationsrummet (O-rum) for alle ledende officerer under Grønlands Kommando (GLK). De to operationsofficerer i O-rummet redegjorde for alle operationer og positioner for alle militære enheder i Grønlands territorium til land, til vands og i luften inden for de sidste 24 timer. Alle indkomne oplysninger og observationer om kystisens udbredelse og bevægelse fra nordøst i Danmarksstrædet, rundt om Kap Farvel syd om Grønland og ind i Davidsstrædet i vest mel-

lem Grønland og Canada blev dag for dag hele året rundt plottet ind på et stort operationskort over hele Grønland med omgivende farvande. Så Admiralen, Stabschefen og de overordnede operationsofficerer fra Søværnet og Flyvevåbenet havde i alle døgnets 24 timer alle nødvendige oplysninger til at imødegå og handle hurtigt i en akut nødssituation som skib i havsnød, forsvundne fiskere eller fangere som har forladt deres fartøjer og er på vej over isen mod land eller syge som skulle have akut hjælp med båd eller fly/helikopter.

Udsigt mod Dronning Dagmar og Halv Tolv, som er et større antal familieboliger for Flådestationens fastansatte, som er udstationeret over en årrække på 2-3 år.

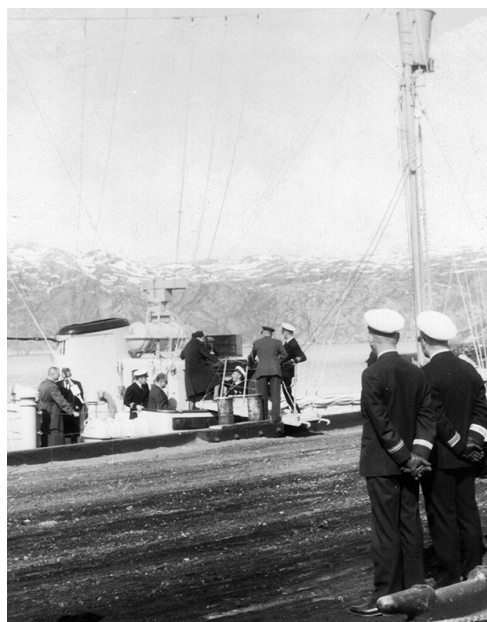
Alle informationer som fra Grønlands Kommando blev sendt ud til alle civile og militære enheder til vands, til lands og i luften var døgnet rundt af afgørende betydning for alle enheders og personels sikkerhed og operationsbeslutninger.

De Grønlandske farvande er ekstrem farlige med drivis, isbjerger og orkaner med lave kuldegrader. Farvandet syd om Grønland ved Kap Farvel har kostet mange civile og militære skibbrud, hvor hundreder af personer har mistet livet i det iskolde hav.

Andre personer har beskrevet deres oplevelser på rejse fra København til Julianehåb på overisede skibe, hvor vægten af overisning på 2-300 tons skulle hugges fri og kastes i havet af skibets personale for at undgå krængning og skibbrud.

Besøg

Fra tid til anden kom der fint besøg til Grønnedal. I f.m. disse besøg blev der udarbejdet besøgsprogrammer og klargjort til briefinger om kommandoens virke. Samtidig blev der gjort en større indsats, for at Grønnedal fremstod flot, og det fine tøj blev fundet frem. Besøgende landede ofte i Narsarsuaq og blev herefter enten sejlet med en af kommandoens skibe eller fløjet med flyvevåbnets Catalinaer til/fra Grønnedal. Catalinaen var et amfibiefly, der hovedsageligt blev anvendt som eftersøgnings- og redningsfly.

Den amerikanske ambassadør ankommer med kutter til Flådestationen

Flyvevåbnets "Catalina" på flyrampen - klar til afrejse

Fritiden

Fritiden var noget helt specielt. Efter arbejdstidens afslutning og middagsmad var der mulighed for mange fritidsaktiviteter: Boldspil, badminton, bordtennis i Idrætshallen, læsning af rimelig friske aviser (flere uger gamle!) og lån af bøger og meget mere. Mandsskabsklubben "Nokken", der havde bar, var et yndet tilholdssted. Der kunne bl.a. købes øl, dog begrænset til fire øl om lørdagen og to drinks om søndagen. Al spiritus var forbudt i mandsskabsbeboelserne og på vore værelser. Vi boede tre soldater sammen i køjer placeret oven på hinanden i lukaf på ca. 12-14 m². Så meget privatliv havde vi ikke. Det savnede vi heller ikke. Vi hyggede os på værelserne. Læste, spillede spil og musik og spiste lækker natmad, som vi købte i købmandsbutikken.

Da jeg på Grønlands Kommando havde adgang til trykkerimaskiner var jeg ansvarlig for trykning og distribution af den lokale månedlige nyhedsavis "Dalposten". Når avisen skulle samles en gang om måneden skete det med mine venners hjælp i admiral J. T. B. Münters mødelokale, som admiralen generøst havde stillet til min rådighed! jo – der var ingen smalle steder! Så en gang om måneden lød det fra mig til vennerne: "I er indkaldt til møde i admiralens mødelokale på Grønlands Kommando i aften kl. 19!" Herligt – alle hjalp hinanden overalt på Flådestationen. Som man gør i alle små landsbysamfund. Sådan var kulturen her!

Fra Grønnedal er der en fem km lang vej til Ivigtut langs Arsuk Fjord. To km fremme af vejen til Ivigtut er der en bro, som Løjtnantens Elv løber under. Da sneen var smeltet bort fra vejen i foråret 1965, var vi tre venner, som løbetrænede hver morgen kl. 6.30 til Løjtnantens Elv og retur. Fire fri-ske km i et par måneder. Det lagde grunden til min glæde ved løbetræning – helt frem til i dag og forhåbentlig mange år endnu! Mens der i Danmark arbejdedes om lørdagen og børnene gik i skole også om lørdagen, havde vi på Flådestation Grønnedal weekend ved arbejdstidens ophør om fredagen.

Når vi ikke havde tjenstgørende weekend vagt, var der mulighed for at tage på tur med sine venner overalt i området.

Kommandoen havde ladet bygge træhytter ved Arsuk Fjord, ved Blæseren ved Ikafjorden og på Morgenfjeld i 500 m højde. De var udstyret med brændeovne for opvarmning og rimelige køjer, køkkener og opholdsstue. Disse hytter kunne menige og konstabler låne for en weekend. Vi menige havde adgang til fem forskellige hytter.

Hytterne har jeg benyttet mange gange sammen med mine venner. Beretninger fra nogle af turene er beskrevet i senere kapitler.

Derudover kunne vi reservere en af de to motordrevne turbåde. Her var der plads for overnatning for op til seks personer.

Fra Flådestationen fik vi udleveret al nødvendigt udstyr for weekend ture som: Træski med stålkanter, fiskegrej, rifler, ammunition, mad, petroleum, telte, kort m.m.

Jeg benyttede enhver friweekend til at tage på ture med mine venner – til fods, på ski eller med turbådene med overnatning i bådene eller i medbragte telte på land.

Vi kom, indtog og oplevede de fleste steder i området.

Havnemolen i Grønnedal. Til højre for den mindre anlægsbro er jeg og fem af mine venner Allan, Kåre, Claes, Henrik og Jens-Henrik ved at klargøre turmotorbåd "DROGDEN" med slæbejolle til påsketur. Til venstre i billedet ligger to af Søværnets opmålingsfartøjer.

Vi manglede intet på disse ture, og det var tydeligt, at ledelsen af Flådestationen gjorde alt for, at vi skulle få en god turoplevelse – også kulinarisk!

Redningspatruljen

På Flådestation Grønnedal var der tre redningspatruljer på hver 7-10 mand bestående af menige og sergenter. Det var frivilligt at deltage og jeg meldte mig til den ene af patruljerne. Ca. hver 5. uge var vi på en hel dags træningsudflugt ud i fjeldene. Formålet var at lære redningsprocedurer og behandling af kvæstede personer. En af udflugterne gik til Ikafjorden via Morgenfjeldet.

Frokost i Ikabunden. Redningspatruljen på den månedlige øvelse denne dag til Ikafjorden.

Klipperne på nordsiden af Ikafjorden er 4-700 m høje. Fra "Ikabunden" er fjorden ca. 15 km lang ud til Sydløbet ved Arsuk Ø. Ikafjorden er frossen helt frem til april måned.

Det var desværre ikke kun træning alt sammen. Den 9. januar 1965 mistede korporal Bjarne Junker Pugh livet under en udflugtstur med sine venner på

Ørnefjeld på Langenæs ud til Arsuk Fjord. I snevejr og dårlig sigtbarhed ledte han fra fjeldets top efter en nedgangsrute og kom for langt ud mod fjeldets sne og tilisede kant, hvor han mistede fodfæstet og gled ud over kanten og faldt flere hundrede meter ned til kanten af Laksebund. Redningspatruljen, der havde vagt den weekend, fandt ham død sent samme eftermiddag og bragte ham til Flådestation Grønnedal. Det var dybt tragisk og gav os alle tid for refleksion over vore egne liv, og hvor hurtigt vi kan miste det.

Ika-fjorden

Ika-fjorden var et yndet udflugtssted. Her har jeg og mine venner besteget til fods de 5-700 meter stejle klipper "Randfjeldene" som udgør nordsiden af Ika-fjorden. I billedets baggrund ses Ikabunden og længst borte ses høje bjerge bag hvilke Indlandsisen rejser sig mod himlen. I forgrunden til venstre ses Claes. I billedets højre side ses det område af Ika-fjorden, der hedder Snævringen.

Her findes de i 1995 "genopdagede" mere end 1000 stk. 1-25 meter høje kalksøjler "Ikasøjler" eller Ikaitssøjler. De står under vandlinien og kan ses med det blotte øje som hvide søjler. Forskere har fra 1997 dokumenteret et enestående økologisk mikro-

miljø i og uden på hver eneste ikaitssøjle. Det er enestående, da der er opdaget organismer og bakterier, som lever i et ekstremt miljø med en vand-

temperatur på max. 5 grader celsius, og hvor miljøets ph er 10,5 – altså stærkt basisk. Der er opdaget DNA molekyler og enzymer som vil kunne anvendes i biologiske processer i bl.a. medicinal- og fødevareindustrien. Alt dette vidste vi intet om, da vi her i april 1965 besøgte stedet både til fods og med vor turbåd DROGDEN. Vi kendte intet til Ikaitssøjlernes eksistens. Kun 2 år tidligere i 1963 blev de opdaget og beskrevet i forskningslitteraturen af en dansk forsker. I dag er de ca. 1000 ikaitssøjler her i Ikafjorden en økologisk biologisk verdenssensation.

Grønnedalshytten & Bratteklev

Grønnedal ligger i et naturskønt område med mulighed for flere forskellige vandreture af forskellig sværhedsgrad.

En af des første ture jeg var på, var en tur ind i Grønnedalen og op på Morgenfjeldet. I ca. 500 m. højde lå Grønnedalshytten, hvor det var muligt at overnatte. Herfra udgik flere vandreture med udsigt over bl.a. Ikafjorden og Arsukfjorden.

Udsigt fra Grønnedalshytten i retning af Ikafjorden, hvis klipper ses længst borte i billedet

Turene forgik om vinteren oftest med ski. I starten var det noget af en udfordring at styre skiene, men øvelse gør mester, som et gammelt ordsprog som bekendt lyder.

Grønnedalshytten, "Så er der serveret!",
Kongeretten: Hjerter i flødesovs medbragt på dåse

Gåtur over den isede sne på Bratteklev med tre af mine venner. Solen har smeltet sneens øverste lag til is, som gjorde det alt for farligt at løbe på ski lige her.

En anden yndet tur var vandreturen op til Brattekleiv (Bratten), der ligger i ca. 300 m. højde. Fjeldet er det store fjeld som rejser sig op fra havneområdet. Herfra er der en utrolig flot udsigt over hele stationsområdet og Arsukfjorden.

På disse ture havde vi altid rifler med, da det var gode muligheder for at skyde ryer og sneharer.

Her ses Jens på Morgenfjeldet på vej over sneen med sit nedlagte bytte: En snehare. Jens var den suveræne dygtigste jæger under hele vort 9 måneders ophold i

Grønnedal. Han havde både vilje og evne til at se og nærme sig sit bytte: ryer, harer og ræve – og så endda at ramme plet! Snehare på billedet tog vi med hjem, hvor vor ven kokken i Officersmessen, lagde den i mælk et par dage. Herefter nød vi alle den møre og velstegte hare et par dage efter vor hyttetur i Grønnedalshytten.

Udsigt fra Brattekleiv ud over Arsuk-fjorden og Ivigtut, der ses til venstre på billedet

Her er jeg på jagt under vor tur på Brattekleiv. Arsuk Fjord med Kugnait Fjeld på 1418 m højde i baggrunden. Fjeldene her overfor hedder Aftenfjeldene. I fjorden er én af opmålingsfartøjerne på vej rundt om Laksepynt på vej ind mod Arsuk Isblinken.

Første sejltur med "DROGDEN"

I begyndelsen af marts måned gik vi seks venner i gang med at klargøre turbåden "DROGDEN" for sejlads. "DROGDEN" er en 25 fods ruftmotorbåd med forlukaf og en 18 hk "Lister" diesel motor.

Båden lå på land, så vi i vor fritid efter arbejde kunne rengøre, pudse og male dens skrog. Indvendig og på dæk fik båden også en kærlig behandling. Som tak for arbejdet var vi de første, som fik lov at låne den på en 4-dags tur i påsken.

Da påsken kom, var vi klar til afgang. Turen gik med "DROGDEN" til Arsuk Isbræ, Taylors havn, Qoornoq Fjord og isbræ, Umanak Ø og via Ika Fjord tilbage til Grønnedal.

Kort over Arsuk-fjorden

Så er vi afgået Grønnedal. Grønnedal og "Halv-Tolv" i baggrunden.

Da vi drager afsted, er der fyldt godt op i DROGDEN, da vi havde seks ekstra orlogsgaster ombord, som skulle på hyttetur længere inde i Arsuk Fjorden. Sikkerheden ombord var i top, idet vi udover medbragt jolle havde den nyeste model gummiredningsflåde ombord, selvoppustelig og plads til 25 mand. Vi sejler ind til Arsuk Isblink med tilpas sikkerhedsafstand til gletcheren, som er aktiv

med isbjerge der kælver. Herfra sejler vi langs Fuglefjeldet, forbi det meget vandrige Fox Vandfald, hvor vandet fosser flere hundrede meter ned fra en sø i 4-500 m højde.

De seks medbragte orlogsgaster skulle tilbringe weekenden i "Ny Hytte".

Så vi ankrede op i en bugt tæt på hytten og fik alle roet ind til land.

Nu var der masser af plads ombord i DROGDEN, så vi "linede" op til frokost ombord.

Kl. 15 brød vi op og sejlede langs Aftenfjeldene til en naturhavn Taylors Havn, der ligger over for Arsuk ø. Om aftenen var vi iland på jagt efter edderfugle og ænder. Vi overnattede i båden, som lå ved anker i den lille bugt.

På 4-dages påsketur med turbåden DROGDEN på vej sydover

Næste morgen sejlede vi forbi Ikapynten og ned gennem sundet mellem Kangarsuk og Kuiartorfik på vej mod Qoornoq Fjord og isbræ, hvor vi fandt ankerplads for natten.

Her sejler vi med turbåden DROGDEN mod Qoornoq isbræ.
Kåre som udkigsmænd i front og Henrik styrbords.

Næste dag ankrede vi op ved Umanak ø for jagt og senere overnattede vi ved Ika Fjordens snævring, da Ikabunden var pakket med is. Lørdag morgen hentede vi fem konstabler, som havde været på tur med overnatning i "Blæserhytten", som ligger i Blæseren ved Ika Fjordens indgang. Herfra sejlede vi alle hjem til Grønnedal efter en enestående smuk og vellykket påsketur på 4 dage.

Tur til Blæseren

I april 1965 var vi nogle, som tog på weekendtur via Christianshavn og Snævringen til nordløbet af Arsuk Ø, Ininguit og Kugnaitbugten og videre til Blæseren og Ikafjorden.

“DROGDEN” for anker i Ininguit. Kugnait bugten er lige på den anden side af klipperne

Fra Grønnedal sejlede vi først til Christianshavn, hvor der under amerikanernes tid var etableret et mindre forsvarsanlæg. Ved pynten til Christianshavn er der placeret en affutage, der havde fri skudretning ud i Arsukfjorden, og derved kunne beskyde fjendtlige skibe og evt. ubåde. Herfra fort-

satte sejladsen gennem snævringen og videre ind til vores ankerplads i Ininguitbugten. Ininguitbugten ligger umiddelbart før Kugnaitbugten. Velankommet var der tid til en vandretur for at nyde udsigten ud over Kugnaitbugten mod bygden Arsuk og Arsuk Umanaq (de Gaulle) i det fjerne.

Jens står betaget over naturens barsk- og skønhed med udsigt over Kugnaitbugten. Klippeøen midt i billedet er i Grønnedal kendt som de Gaulle (efter den tidligere franske præsident og general Charles de Gaulle's ansigtsprofil) Arsuk bygd's bebyggelser ligger til højre i billedet.

Efter vandreturen stod den på madlavning. Vi var gode til at hjælpe hinanden, og humøret var højt i f.m. udflugterne.

Her overnattede vi inden vi dagen efter fortsatte sejladsen sydover.

Så er forberedelserne i gang for aftenens luksusmiddag. Her skrælles der kartofler ud over rælingen på vor turbåd "DROGDEN". Niels forrest og Jens solidarisk ved hans højre side. Humøret fejler intet – hvad det i øvrigt aldrig gjorde på vore mange ture i den grønlandske natur. En af vennerne tager sig lige en rotur bagest i billedet. Der var ikke nogen, der kedede sig.

Her står vort telt med verdens smukkeste udsigt gennem Sydløbet ud mod Davidsstrædet.

Dagen efter fortsatte vi turen sydover mod Blæseren. Blæseren ligger omgivet af høje fjelde ved den sydlige indsejling til Ikafjorden. Her ankrede vi op, gik i land og fik sat vores medbragte telt op.

Så er det frokosttid. Claes griller de parterede rypebryster i den hjemmelavede "ovn" efter vor jagttur.

Nu var det tid til at opdage området. En vandretur i fjeldet var på programmet for bl.a. at nyde udsigten, men også for at gå på jagt. Vi havde taget rifler, i tilfælde af, at vi kunne få skudt nogle ryper eller harer.

Det lykkedes at få skudt nogle ryper, som vi efterfølgende tilberedte i en hjemmelavet "ovn".

Her spiser vi de spydstegte rypebryster.

Her slapper vi af med Kaffe/te efter en lækker frokost.
Der er mig til venstre og Claes til højre.

Vi nåede også en tur ind i Ikafjorden. Vi kunne ikke komme helt ind i bunden, da vi mødte fastis ved Snævringen. Vi gik en tur i fjeldet, nød udsigten, inden det var tid til at sejle retur til Grønnedal.

Udsigt mod Ika-fjorden og længst borte Ika-bunden med Indlandsisen bag de store fjelde

Strejke

Vinteren kan være lang i Grønnedal.

I dagligdagen når vi efter arbejde opholdt os i vort 12 m² store lukaf med 3 køjesenge placeret oven på hinanden var vor underholdning noget begrænset. Vi havde kun Grønnedal Radio og musikken fra vore egne pladespilre at lytte til. Ingen TV eller moderne iPads!

Hver måned så vi frem til fælles filmforevisning for hele Grønnedals besætning i den store gymnastiksal. Men hen mod marts og april måned i 1965 ebbede filmforestillinger ud – få film og dårlige film. Det var Forsvarets Velfærdstjeneste i København, der havde ansvaret for vor underholdning og velfærdsgoder. Og da samtidig det menige personels store fælles mandskabsklub "Nokken" med bar, lænestole og borde efterhånden var temmelig nedslidt og kedelig besluttede alle vi værnepligtige – efter at vi havde påtalt vor utilfredshed overfor Flådestationens ledelse og der ikke skete noget – at gå samlet i "strejke" i den første uge i maj. Vi – ca. 100 værnepligtige besluttede ikke at indtage vore tre daglige måltider i mandskabskantin. Vi blev på vore værelser uden at spise morgenmad, frokost og aftensmad.

Det fik ledelsen op på mærkerne. Allerede fjerdedagen med vor "strejke", hvor ingen menig værnepligtig mødte op til måltider i mandskabskantin bliver vi alle pålagt at møde samlet op i Gymnastiksalen.

Her bliver vi mødt af Søværnets øverste chef admiral Sven Thostrup. Han var netop ankommet med fly fra København.

Admiral Sven Thostrup tager vore klager over de manglende velfærdsgoder på Flådestation Grønnedal til efterretning og lover os alle fremmødte i gymnastiksalen, at der straks vil blive iværksat forbedringer og nye tiltag: nye og mange film til fremvisning i Gymnastiksalen på stor skærm, flere sportsrekvisitter og hele vor fælles mandskabsklub "Nokken" vil blive renoveret med ny bar, borde, stole, lænestole og bedre belysning.

Jeg tror, at vor "strejke" var den første og sidste nogensinde på Flådestation Grønnedal!

Igennem hele resten af maj måned renoverede håndværkere sammen med frivillige menige hele vort fælles mandsskabsklub "Nokken" efter vore ønsker og resten af forår og sommer blev vi underholdt med masser af gode film, som blev fremvist på stor skærm i Gymnastiksalen.

Vi tog en risiko – på trods af at vi er underlagt militær lovgivning! Og endnu engang viste Søværnets officerskorps den sande ånd for samarbejde mellem hele personalet, fra høj til lav, fra menig til chef – som Søværnet har gjort i århundreder både på skibe og flådestationer.

Tur med INGOLF

Fra hvert værnepligtshold udvalgte ledelsen af Flådestation Grønnedal fire værnepligtige menige til en "belønningstur" med et af kommandoens underlagte inspektionsskibe. Et værnepligtshold var på ca. 25 personer.

Afgang Grønnedal. I baggrunden ses "Halv Tolv", hvor officerer er indkvarteret med deres familier

For at komme i betragtning til belønningsturen, skal disse 4 orlogsgaster under opholdet i Grønnedal have gjort tjeneste uden anmærkninger og engageret sig i Flådestationens ve og vel. Anmærkninger kan være at have sovet på en nattevagt, haft en stubbi øl eller to stående i bunden af sit mandskab skab på frigænger- eller maskinbanden - fundet under en lukaf razzia. Der kunne også være andre årsager – men summa summarum var, at ca. halvdelen af et hold orlogsgaster havde modtaget anmærkninger. På mit hold var der således ca. 12 personer at vælge imellem til belønningsturen. Jeg gætter på at ledelsen gik efter dem, som havde udført en ekstra indsats i fritiden til fælles gavn og opmuntring.

Ja – jeg var heldig med at blive udtaget til 7-dages oplevelsestur. Jeg og tre af mine holdkammerater skulle med inspektionsskibet "INGOLF" til Godthåb (Nuuk) tur/retur. Der var noget at se frem til, så vi fik set mere af Grønland end Grønnedal og nærområdet.

FYLLAs ALUETTE helikopter ligger an til landing. I baggrunden ses Brattekleiv med kaj-anlæg, proviantdepot, brandstation, bil-, og tømrerværksted m.m. langs havnebakken.

I slutningen af juni blev vi installeret ombord med køjeplads på lige fod med skibets mandskab på fælles banjer. Vi fik lov til at gå overalt på skibet og blev vist rundt og orienteret om alle operationer på kommandobroen. Vi sejlede fra Grønnedal ved middagstid midt i en stor storm og oplevede, hvordan kaptajnen og styrmanden sejlede skibet fri af større eller mindre koncentrationer af isskoser og isbjerger. Alle orlogsgaster på kommandobroen var fuldt koncentreret omkring deres radarskærme og rapporterede alt relevant til vagthavende styrmanden.

Sejladsen til Nuuk tog lidt over 24 timer og vi ankom til en meget smuk by sent på eftermiddagen den følgende dag.

Næste dag – tredje dagen af vor ”ferie” tager vi fire orlogsgaster på turisttur i Godthåb. Alle beboere, som vi mødte, var yderst gæstfrie og inviterede os til kaffemik og kage. Vi fik hurtigt snakket os hæse og fik grint lårene af.

På 4. dagen tog vi på besøg i den lokale kirke og på en mindre vandretur langs kysten, der vendte ud mod Godthåbsfjorden. Om aftenen var vi sammen med alle orlogsgaster på ”INGOLF” inviteret til bal i det lokale forsamlingshus. Alle morede sig med dans i festligt lag.

Alt har en ende, og det havde opholdet i Godthåb også. Vores tur væk fra Grønnedal nærmede sig sin afslutning, da INGOLF” begyndte sejladsen retur mod Grønnedal. Vi nærmede os Grønnedal og endnu en skøn oplevelse ventede. Ved Arsuk Ø og Simpsons Passage blev vi alle fire orlogsgaster på skift sendt op på en fantastisk helikoptertur højt over Davidstrædet, Arsuk Fjord og området ud for Qoornoq og Arsuk Ø.

Efter endt helikopterflyvning forblev INGOLF til søs, og vi fik yderligere en overnatning om bord. Årsagen til dette var, at der skulle afholdes polardåb. Da vi vågner, er INGOLF klar til at gennemføre den traditionelle polardåb. Polardåben er kun for de af besætningen, som under tjenesten har passeret Polarcirklen. Det havde vi desværre ikke – hvorfor vi 4 medsejlende orlogsgaster måtte holde os pænt i baggrunden som tilskuere.

På helikopterdækket var der placeret en stor redningsgummibåd fyldt til randen med vand.

Ind på dækket kommer to orlogsgaster, som tidligere har modtaget Polardåben (havkale) – nu klædt ud som Polarhavets ”guder” og sætter sig på to troner.

Nu kommer udklædte dåbskandidater en efter en frem for de to herrer på tro-
nen, som beordrer sekun-
danter til at oversmøre
dåbskandidater med alskens
ketchup, øl, saft, m.m. over
hoved og hele kroppen. Når
de ligesom har fået nok
smørelse, får de en Polardåb
– hel neddykning under
vand i redningsgummibå-
den.

Alt sker i bedste fornøjelig
stemning med respekt for
hver eneste dåbskandidat.
Deres dåbsbeviser nåede jeg
aldrig at se, for sent samme
eftermiddag bliver vi sejlet
ind til Grønnedal efter en
fantastisk og begivenhedsrig
7-dages belønningstur.

Polardåb på helikopterdækket af "INGOLF"

Kratpynt og Fox vandfaldet

Om foråret og sommeren var jeg på flere ture ind i fjorden. Oftest på fiske-
eller jagtture eller for at bestige fjelde for at få en god udsigt. Disse ture var
ofte weekendture med overnatning, idet der var flere hytter i område, som
vi kunne benytte.

Den nærmeste fjord kaldet "Laksebunden" kunne man vandre til fra Grøn-
nedal. Her var en fin hytte. Herfra kunne man se ind til et flot vandfald
"Brudesløret" og fjeldet "Ørnefjeldet" kunne bestiges.

Ture videre ind i fjorden foregik med kommandoens turbåde. Første stop
var Kratpynt, hvor "Ny Hytte" er beliggende. Her overnattede jeg enkelte

Hytten "Ny Hytte" på Kratpynt på nordsiden af Ørnefjeld ud til Arsuk Fjord

gange. Herfra var vi på ture ind til det imponerende Fox vandfald. Her fosser megen vand ud. Her blev det også til en klatretur op ad fjeldet, hvorfra vi kunne se ind til det nærliggende fuglefjeld og Isblinken. Klipperne ved Isblinken har tydelig afmærkning af isbræens tidligere udbredelse. Glemte jeg at nævne, at der om sommeren var mange myg. Der var faktisk en ren plage, hvorfor langærmede trøjer og myggenet var påkrævet.

Ud over de spændende sejl- og vandreture med overdådige udsigter, skal jeg nævne, at vege-

Fox vandfaldet

tationen i området forbavsende frodig med bl.a. mange sorte- og blåbær (mosebølle). Der er også mange steder, hvor man kan finde ruiner/rester af bopladser efter tidligere eskimokulturer eller Nordboerne.

Fox vandfald. I baggrunden til venstre ses Fuglefjeldene og indlandsisen med Arsuk Isbræ. Klipperne har tydelig afmærkning af isbræens tidligere udbredelse.

Udsigt fra klipperne ved Fox vandfaldet ud over det indre af Arsuk-fjorden, hvori vandfaldet ender her midt i billedet. Vi er på vej ned til vor robåd.

Det er enorme mængder vand, der vælter ned fra søen på det 4-500 m høje fjeld pr. sekund

Afskedstur

På "øvelse" i fuld kampudrustning under hvil i Bryggerens Elv

Kort før vor afrejse fra Flådestation Grønnedal tilbage til Danmark tog jeg og mine værelseskammerater på en øvelses fotosession, for at afprøve vores kampuniform og udrustning. Her er vi så alle tre under et hvil i Bryggerens Elv. Henrik til venstre, jeg i midten og Jens -Henrik til højre i billedet

I slutningen af juli starter forberedelserne for vor hjemrejse til Danmark medio august. Mange af os havde benyttet os af, at vi kunne købe toldfrie luksus varer i vor lokale butik i Grønnedal: B&O radioer, båndoptager, kameraer m.m.

Vor løn som menige var dobbelt op i forhold til tjeneste i Danmark: 400 kr. udbetalt pr. måned. Der blev købt mange tunge luksusvarer som skulle sendes til Danmark.

Og sådan foregik det: hver af os gav vor lokale tømrer bestilling på en specialtømret hjemsendelseskasse. Alle ca. 20-30 kasser blev samlet foran vore banjer og samlet kørt med lastbiler ned til havnemolen, hvorfra de i slutningen af juli afgik med skib til Danmark til vore respektive hjem adresser.

Hjemsendelses-og afskedstur til Ivigtut og Arsuk. Billedet udstråler den gode stemning! Det er jo en festdag! Jeg ses her yderst til højre på Ivigtuts mole sammen med mine venner gennem ni måneders tjeneste på Flådestation Grønnedal. Fra venstre Henrik, Niels, Jens, Claes og jeg. Niels sidder som nummer 4 fra højre med huen i hånden. Han var min rejsekammerat på vor fælles "jorden rundt på stop" fra d. 27. september 1965 til d. 5. september 1966.

Før afrejsen i august, er vi alle 25 - 30 orlogsgaster inviteret på en hjemsendelses- og afskedstur med et af opmålingsskibene til Ivigtut og Arsuk. Om formiddagen oplever vi Ivigtut, herunder at stå tæt ved kanten til det enorme kryolitbrud, som vel måler 50-100 m i diameter, nu fyldt op med vand, men oprindeligt mere en 80 m dybt. Der blev stadig udskibet kryolit fra lager, lastet med store moderne kraner på skibe, der blev fragtet til København. Mens vi er her på kajen, er der stor aktivitet overalt og kranerne er i brug. Først i 1987 lukkede udskibningen af kryolit definitivt og gennem de næste årtier forfalder alle bygninger i Ivigtut, havnens kraner og lagerbygninger rives ned. Når jeg i dag ser fotos fra Ivigtut, ligner hele området

en spøgelsesby. En sørgelig afslutning på et grønlandsk og dansk industrieventyr siden 1850 og hvor kryolitbrydningen i Ivigtut havde afgørende betydning for U.S.A. for fremstillingen af aluminium til bygning af jagerfly under 2. Verdenskrig 1940-45.

Fra Ivigtut sejler vi gennem "Snævringen" til Arsuk, hvor vi bliver modtaget af den lokale befolkning. Byen har et blomstrende fiskeri af torsk med flere hundrede indbyggere i velholdte huse. Vi spiser vor medbragte frokost, taler og griner med grønlænderne og tager på vandring rundt i byen og hilser på.

I dag er fiskerieventyret slut og Arsuk er desværre en by med få arbejdspladser, dårlig økonomi og færre indbyggere.

Sent om eftermiddagen sejler vi retur til Grønnedal i god stemning og med en stor oplevelse i vor bagage.

Hjemsendelse

Efter stor afskedsmiddag i mandskabskantinens med hele Flådestationens personel, afskedsparade i Gymnastiksalen med taler fra Grønlands Kommando og Flådestationens ledelse er vi klar tidlig næste morgen for at gå ombord på et af kommandoens inspektionsskibe, som sejler os til Narsarsuaq – en tur på ca. 8-10 timer.

Narsarsuaq blev allerede i 1940 udvalgt af US Army til at skulle forsvare Grønland og udbygget med landingsbane, hangarer og havneanlæg af US Navy fra 1941 som militær fly og flåde base BLUIE WEST ONE Narsarsuaq for beskyttelse af hele Nordatlantens troppe- og forsynings enheder mellem England/Europa og USA/Canada mod Nazi-ubåde.

Narsarsuaq Air Base var under hele 2. Verdenskrig af afgørende betydning for befrielse af Europa.

Sent om eftermiddagen ankommer vi til Narsarsuaq, hvor vi alle bliver indkvarteret på hotellet for overnatning. Det er sommer i Grønland og lyst til langt ud på aftenen. Så efter aftensmad på hotellet begiver jeg mig med et par af mine kammerater på opdagelse i Narsarsuaq.

Vi, tre - fire orlogsgaster på tur på egen hånd, får en fantastisk udsigt ud over fjorden, bjerge og indlandsisen rejser sig højt mod aftenhimlen i det fjerne og en stor moderne landingsbane ligger som et mægtigt cement tæppe bredt ud over sletten, som er smeltevandsaflejringer fra Indlandsisen. I det fjerne ser vi et stort kompleks af lave hvide træbarakker indbyrdes forbundne. Vi tager derhen og ser, at det er de originale bygninger af et kæmpe hospital som amerikanerne byggede her med 1000 sengepladser.

På dette hospital blev sårede fra invasionen i Normandiet i juni 1944 fløjet for behandling af krigsskader før de kunne vende hjem til USA og Canada. Mange døde her på hospitalet.

I 1950 blev hospitalet genåbnet for behandling af sårede amerikanske soldater i Korea krigen 1950-53.

Hospitalet blev nedlagt, da amerikanerne lukkede Narsarsuaq Air Base i 1958. Efter skibskatastrofen den 30. januar 1959 hvor m/s "Hans Hedtoft" forliste i farvandet ud for Kap Farvel i Sydgrønland, og 95 personer mistede livet, besluttede den danske regering i 1959 at genåbne Narsarsuaq som civil dansk luftbase med redningstjeneste og Ismeldecentral.

De lave hospitalsbarakker er nu helt tomme for inventar, glas i vinduer er smadret og vi går nu gennem lange gange og store rum. Jeg mærker sorg, smerte, sygdom og død helt igennem min krop og i mit sind. Hvilken lidelse disse mennesker har gennemgået – både de sårede og det personale – læger, sygeplejesker og plejere, der opererede og plejede og holdt soldaterne smertefri med morfin. Der gik kulderystelser gennem min krop og jeg faldt først til ro, da vi igen stod ude i den fri natur.

På hotellet fik vi alle 25-30 orlogsgaster og sergenter en dejlig middagsret og gik tidlig til køjs for at være friske til den lange flyvetur til Værløse Militære Flyveplads i Danmark.

Næste morgen flyver vi i fineste klart vejr helt uden skyer med C-54 propelfly til Keflavik Air Base på Island og derfra videre højt over Atlanterhavet med en smuk udsigt over Færøerne, der ligger som 13 små grønne øer omgivet af et uendeligt blått hav, der genspejler solens stråler i "stålets" hvid, grå og blå farver.

Efter ankomst til Flådestation København (Holmen) får vi alle en gratis togbillet til vore respektive hjembyer. Jeg glemmer sent den smukke august sol, der strålede over de danske marker midt i kornhøsten på min togtur over Sjælland, Fyn og op gennem Jylland til min hjemby Århus. Hvilken kontrast til den barske grønlandske natur – et Danmark i sensommer med dufte, varme, idyl og velstand – et smørhul omgivet og gennemtrængt af hav, fjorde, søer og åer overalt. Sikken et gensyn af den danske natur, byer og landsbyer efter 9 måneder, og dejligt at møde familie og venner igen. Stor velkomst fra alle. Tak for det.

Vi havde fået 10 dages ferie og skulle først møde på Flådestation Holmen den 25. august 1965 for definitiv hjemsendelsesafmønstring og afsked fra Det Danske Forsvar efter 12 måneders værnepligt.

Efter Grønnedal

Opholdet i Grønnedal var mit livs øjenåbner.

I forårets brus i maj og juni måned 1965 besluttede jeg, at jeg IKKE ville hjem til Danmark og læse medicin på Århus Universitet fra september 1965.

Jeg besluttede i stedet, at jeg sammen med soldaterkammerat Niels ville rejse jorden rundt på stop og arbejde os frem, ved at lade os hyre som sømænd.

Som drømt – så gjort.

Vi afmønstrede den 25. august fra Det danske Forsvar og forlod Danmark den 27. september 1965 med destination Paris.

Vi arbejdede som vinplukkere ved Bordeaux og forsøgte at påmønstre skibe i både Marseilles og Genoa, dog uden at det lykkedes. Derfor måtte vi efter to måneders rejse vende snuden mod Rotterdam i Holland, hvor vi fik hyre efter 3 dage - Happy guys!

Vi fik arbejde på det danske 11.000 tons fragtskib "Gautatyr" bygget 1962 Og nu i udenrigsfart. Vi påmønstrede skibet i Hamburg den 25. november

1965 med destination New York (Newark) som første stop, hvor turen over Atlanten tog 13 dage.

Jeg arbejdede som koksmath fra kl. 6 – 19 med 3 timers fri midt på dagen i 145 dage uden en eneste fridag! Niels var dæksdreng med samme arbejds-vilkår.

Jeg ville lyve, hvis jeg benægtede, at det var hårdt! Der var en besætning på 35 mand, som alle skulle have tre måltider hver dag – og det var ikke små portioner!! Løn 100 dollars pr. måned + amerika- og krigstillæg, i alt ca. 1000.-kr pr. måned og gratis kost og logi.

Fra New York sejlede vi til i Santa Domingo (Den Dominikanske Republik), hvor vi tilbragte julen. Videre med 4.000 tons råsukker over Den Mexican-ske Golf til New Orleans. Her fejrede vi nytår i Bourbon Street. Næste stop syd om Key West, Florida, til Philadelphia, Baltimore, New York (Brookleen) og så igen over Atlanterhavet på en varmere og sydligere rute forbi Azor-erne gennem Gibraltar Strædet til Genoa, Livorno (Italien), Port Said (Suezkanalen), Rødehavet, Port Sudan, Det Arabiske Hav, Persergolfen, Basra (Iraq), Khorramshar og Abadan (Iran), Kuwait, Saudi Arabia, Bahrain (Manama), og så ellers tilbage af samme rute med afmønstring i Genoa d. 20. april 1966.

Kuwait. Her er jeg som sømand under vort ophold i Kuwait Havn. Vi lodsede amerikansk hjælp bl.a. landbrugs- entreprenørmaskiner til Kuwait, Irak, Iran og Bahrein.

Opholdet i Grønnedal har, selvom det var en ganske relativ kort periode i mit liv, været en tid, jeg ofte mindes, og som også fik afgørende betydning i mit senere liv.

Udsigt fra Flagbastionen i retning syd ud over Arsuk-fjorden mod Kugnaitfjeldet

Kugnait Fjeld, hvor solen går ned midt i billedet. Flagpladsen med masten som flagstang og klokke kan skimtes yderst til venstre. Masten i forgrunden er for telegrafi.

Der kan ikke være mange minutter før flaget skal nedhales!

